

Stamboksregler för Svensk Röd och Vit Boskap (SRB) och för dess uppgraderingsavdelning Röd Boskap (RB)

1. Organisation

1.1 Beslut och överklagande

1.1.1 Beslut om stambokföring och registrering

Beslut om stambokföring och registrering fattas av fälthuvudman. Beslutet lämnas skriftligt i form av stamboks- eller härstamningsbevis och/eller införande av uppgiften i kokontrollens databas.

1.1.2 Överklagande

Beslut om stambokföring och registrering som fattas av fälthuvudman kan överklagas till Växa Sveriges Husdjursnämnd. Innan beslut fattas av Växa Sveriges Husdjursnämnd bereds ärendet i Nötkontrollnämnden.

Om styrelsens beslut går emot den klagande kan beslutet överklagas till Jordbruksverket. I ett sådant beslut skall styrelsen vid delgivningen informera om

- Att beslutet kan överklagas om klaganden anser att ärendet inte handlagts i enlighet med gällande föreskrifter eller plan och riktlinjer
- Att överklagande skall ske till Jordbruksverket i enlighet med 19 § lag (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.
- Vad en klagande har att iaktta, enligt 2 § lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, för att ett överklagande skall kunna tas upp till prövning.

1.2 Förvaltningslagens tillämplighet

Växa Sverige förbinder sig att i frågor som rör registrering av härstamning, avkastning avelsvärdering och stambokföring av nötkreatur tillämpa förvaltningslagen (1986:223) i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv samt motivering av underrättelser om och överklagande av beslut.

1.3 Fälthuvudman, registrator

Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit Boskap är fälthuvudman i enlighet med punkt 2.2.3 i Växa Sveriges plan och riktlinjer. Fälthuvudmannens styrelse utser en registrator.

2. Ickediskriminering och offentlighet

Grundprincipen vid tillämpning av dessa regler skall alltid vara principen om ickediskriminering av djurägare, uppfödare eller föreningsmedlemmar. Uppgifter om registrering, stambokföring och avelsvärdering och moment som ingår i dessa är offentliga.

Personuppgifter hanteras enligt personuppgiftslagen (1998:204).

3. Rasbeskrivning och godkända utländska stamböcker

Rasen Svensk Röd och Vit Boskap, SRB, omfattar djur som införts i Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit Boskaps stamböcker samt djur som i officiell härstamningskontroll anges vara av SRB ras (raskod 1).

Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 12,5 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som SRB.

Tilläggsavdelningen Röd Boskap, RB, omfattar djur som införts i Avelsföreningen för Svensk Röd och Vit Boskaps stamböcker för Röd Boskap samt djur som i kokontrollens datasystem anges vara av RB ras (raskod 6).

Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 25,0 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som RB.

Till den samlade gruppen av SRB (raskod 1) och RB (raskod 6) räknas också djur vars rastillhörighet i kokontrollen anges vara 1x6 och 6x1. Även djur med raskoderna 5 (Svensk Ayrshireboskap), 1x5, 5x1, 6x5 eller 5x6 erkänns tillhöra den samlade gruppen.

SRB och RB ingår i den större populationen Röd Europeisk Mjölkboskap. SRB-rasen ingår även i Världsayrshirrefederationen.

3.1 Rasens kännetecken

Färgen är röd eller röd och vit. För RB kan andra färger förekomma. Vuxna kor har en levande vikt på 550-600 kg med en korshöjd på cirka 142 cm. SRB/RB är en ras där utmärkt mjölkproduktionsförmåga kombineras med goda köttproduktions-egenskaper.

4. Rasens avelsmål

4.1 Avelsmål

Rasens avelsmål är en ko som förenar hög mjölkavkastning, med höga fett- och proteinhalter, goda köttproduktions-egenskaper samt lång livslängd. Rasens goda hälsoegenskaper är unika och ger förutsättningar för bästa möjliga produktionsekonomi. Lätta kalvningar, god fertilitet, bra juverhälsa och bra klövar kännetecknar rasen.

Gott lynne och bra mjölkbarhet ska också vara rasens kännetecken. Exteriören ska vara funktionell. De olika egenskaperna värderas enligt NAV:s NTM (Nordic Total Merit) system.

5. Identitet

5.1 Identifieringsmetod

Identifiering, märkning och registrering av djur skall ske enligt de regler som finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:12) om märkning och registrering av nötkreatur samt

kompletterande regler fastställda av Växa Sverige för härstamningsregistrering och faders/moderskapsbestämning.

5.2 Identitetshandling

Identitetshandling är lika med härstamningsbevis, stambokscertifikat och/eller exportcertifikat.

På identitetshandlingen anges:

- Stambokens namn (ras)
- Införingsnummer i stamboken (ej för djur införda i huvudavdelningen)
- Datum för utfärdande
- Identifieringsmetod: plastöronbrickor enligt Statens jordbruksverks föreskrifter
- Födelseidentitet
- Eventuellt utländskt registreringsnummer
- Födelsedatum och födelseår
- Ras
- Kön
- Eventuella viktiga kännetecken, t.ex. färgtecken, kullighet
- Födelsebesättningens identitet
- Ägarens namn och adress
- Faderns härstamning i minst två generationer
- Moderns härstamning i minst två generationer
- Resultat från avelsvärdering på berörda individer

Identitetshandlingen skall i samband med export (exportcertifikat) vara undertecknad av Växa Sverige och när det gäller stambokscertifikat av registrator.

6. Härstamningskrav m.m. för införande i huvudavdelningen i stambok för SRB respektive i tilläggsavdelningen för RB

Stamboksreglerna för huvudavdelningen uppfyller kraven i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:29, med ursprung i SJVFS 1994:83) om nötkreatur som används för avel, vilka i sin tur bygger på EG:s direktiv 87/328/EEG rörande stambokföring av renrasiga djur. Samtliga djur som uppfyller kraven för respektive avdelning i stamboken skall införas i stamboken om djurägaren så önskar.

6.1 Huvudavdelningen i stamboken för Svensk Röd och Vit Boskap omfattar djur som i officiell härstamningskontroll utmärks vara av SRB-ras och tilläggsavdelningen Röd Boskap omfattar djur som anges vara av RB-ras.

6.2 I officiell härstamningskontroll sker automatiskt införande av djur i respektive avdelning av stamboken vilka uppfyller nedanstående krav på rasrenhet.

6.3 Såsom grund för införande av djur i respektive avdelning av stamboken godtas endast uppgifter från officiell härstamningskontroll. Avelsföreningens för Svensk Röd och Vit

Boskaps stamböcker för SRB respektive RB, Svenska Ayrshireföreningens stambok för SAB eller från godkänd utländsk stambok.

6.4 För att få införas i respektive avdelning av stamboken skall djuret vara fött i kontrollerad besättning med härstamningen verifierad i enlighet med reglerna för officiell härstamningskontroll.

6.5 Hondjur får införas i huvudavdelningen i stamboken om föräldrar, morföräldrar och farföräldrar är införda i officiell härstamningskontroll. Importerade hondjur får införas i huvudavdelningen i stamboken om föräldrar, morföräldrar och farföräldrar är införda i motsvarande utländskt officiellt register/stambok. I samtliga fall ska krav på rasrenhet uppfyllas enligt följande paragrafer:

- Djur med maximalt 12,5 % främmande ras, och med mor och far med maximalt 12,5 % främmande ras än SRB.
- Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 12,5 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som SRB.
- Godkända raser är ursprunglig SRB/NRF/FAY samt alla raser som är uppbyggda med någon av dessa rasers grundkomponenter (ex. vis AY/Shorthorn). Även ursprunglig RDM/Angler (före 1970) räknas som godkänd ras. Alla andra raser räknas som främmande.
- Brown Swiss blod får dock ingå upp till 6.25 % för att en ko ska räknas som renrasig SRB.
- Under en övergångsperiod för djur födda t.o.m. 2021 accepteras Brown Swiss som godkänd ras om det härrör från Brown Swisshörs introducerad i RDM före år 2000. Procentandel ska redovisas.

6.5.1 För införande av hondjur i tilläggsavdelningen för RB gäller följande krav:

- Djur får ha maximalt 25 % främmande ras.
- Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 25,0 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som RB.
- I övrigt gäller vad som anges under punkt 6.5 ovan.

6.6 Handjur får införas i huvudavdelningen i stamboken om föräldrar, morföräldrar och farföräldrar är införda i officiell härstamningskontroll. Importerade handjur får införas i huvudavdelningen i stamboken om föräldrar, morföräldrar och farföräldrar är införda i motsvarande utländskt officiellt register/stambok. I samtliga fall ska krav på rasrenhet uppfyllas enligt följande paragrafer.

- Djur med maximalt 12,5 % främmande ras, och med mor och far med maximalt 12,5 % främmande ras än SRB.
- Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 12,5 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som SRB.
- Godkända raser är ursprunglig SRB/NRF/FAY samt alla raser som är uppbyggda med någon av dessa rasers grundkomponenter (ex. vis AY/Shorthorn). Även ursprunglig RDM/Angler (före 1970) räknas som godkänd ras. Alla andra raser räknas som främmande.
- Brown Swiss blod får dock ingå upp till 6.25 % för att en tjur ska räknas som renrasig SRB.

- Under en övergångsperiod för djur födda t.o.m. 2021 accepteras Brown Swiss som godkänd ras om det härrör från Brown Swisshörs introducerad i RDM före år 2000. Procentandel ska redovisas.

6.6.1 För införande av handjur i tilläggsavdelningen för RB gäller följande krav:

- Djur får ha maximalt 25 % främmande ras.
- Djur ur varje utländsk ras/stambok som innehåller max 25,0 % främmande ras (enligt definition i dessa stamboksregler) godkänds som RB.
- I övrigt gäller vad som anges under punkt 6.6 ovan.

6.7 Avelstjurars härstamning skall vara verifierad genom DNA-typning eller annan av Statens Jordbruksverk godkänd metod.

6.8 Tillägsregel till 6.5.1: Hondjur som inte uppfyller vad som anges under punkt 6.5.1 ovan kan under följande förutsättningar införas i tilläggsavdelningen för RB:

- Djuret uppfyller kraven i punkt 6.4.
- Djuret bedöms av fälthuvudmannens styrelse motsvara rasens standard.

6.9 Hondjur, vars mor och mormor är införda i RB-avdelningen 6.5.1 enligt tillägsregeln 6.8 och vars far, farfar och morfar är införda i RB-avdelningen 6.6.1 kan införas i RB-avdelningen 6.5.1 utan beaktande av tillägsregeln 6.8.

7. Avdelningen riksstambok för Svensk Röd och Vit Boskap respektive Röd Boskap

Djur som uppfyller kraven för införande i huvudavdelningen i stamboken (kokontrollen) kan införas i avdelningen Riksstambok för Svensk Röd och Vit Boskap respektive i avdelningen Riksstambok för Röd Boskap om de uppfyller nedanstående krav.

7.1 Avdelningarna Riksstambok för Svensk Röd och Vit Boskap respektive Riksstambok för Röd Boskap utgörs av samlingen av stamboksprotokoll avseende djur, för vilka stamboksbevis blivit utfärdade och djurägaren betalt fastställd stamboksavgift.

7.2 Ägare av djur, för vilka stambokscertifikat utfärdats, skall till fälthuvudmannen erlægga fastställd stamboksavgift. Djur skall anses vara infört i respektive avdelning Riksstambok då fälthuvudmannen utfärdat stambokscertifikat och djurägaren erlagt fastställd avgift.

7.3 Besiktning av djur för införande i respektive Riksstambok skall verkställas av fälthuvudmannen och/eller av Växa Sverige godkänd besiktningsman.

- Kons yttre egenskaper skall vid besiktning befunnits sådana, att de ej kan anses negativt påverka kons användbarhet och avelsvärde. Särskild hänsyn skall tas till juver, spen- och benegenskaper. Exteriörbeskrivning skall ske i enlighet med av Växa Sverige fastställt exteriörbedömningsprotokoll.
- Tjuren skall vid besiktning befunnits vara i förhållande till sin ålder normalt utvecklad och i övrigt vara fri från sådana exteriöra fel som negativt kan påverka avelsvärdet

7.4 Den som önskar få djur infört i Riksstambok skall anmäla detta till fälthuvudmannen samt bereda godkänd besiktningsman möjlighet att företa besiktning av djuret.

7.5 Ägaren till djur, infört i stamboken, ansvarar för riktigheten av de av honom inlämnade uppgifterna. Föreligger ofullständiga eller mot varandra stridande uppgifter om till stambokföring anmält djur kan fälthuvudmannen i varje enskilt fall besluta om djurets stambokföring.

7.6 Finner fälthuvudmannen att djur blivit mot ovanstående bestämmelser infört i avdelningen Riksstambok eller felaktig uppgift om djuret inkommit, ankommer det på fälthuvudmannen att efter eget prövande besluta om sådan stambokföring skall upphävas eller om ändring i stamboken skall göras.

7.7 I den händelse det skulle visa sig att ett djur som blivit infört i Riksstambok för SRB inte uppfyller kraven för SRB men väl uppfyller kraven för RB kan fälthuvudmannen besluta att flytta djuret till Riksstambok för RB.

7.8 Djur som i officiell härstamningskontroll har någon under punkt 3 angivna raskoder eller kombinationer av raskoder, kan införas i Riksstambok för SRB under förutsättning att de uppfyller de krav som anges under punkt 6.5 respektive punkt 6.6

7.8.1 Även djur som i officiell härstamningskontroll har någon under punkt 3 angivna raskoder eller kombinationer av raskoder, kan införas i Riksstambok för RB under förutsättning att de uppfyller de krav som för hondjur anges under punkt 6.5.1, punkt 6.8 eller 6.9 respektive för handjur anges under punkt 6.6.1.

7.9 Djur som införs i respektive Riksstambok får, såvitt bekant, inte vara bärare av allvarliga genetiska defekter, letalanlag eller liknande.

7.10 För importerad sperma från utländska tjurar gäller att sådana tjurar kan införas i Riksstambok för SRB eller Riksstambok för RB om de i tillämpliga delar uppfyller ovanstående.

8. Avgifter

Fälthuvudmannens styrelse beslutar om avgifter för införande av djur i avdelningen Riksstambok. Avgifterna för införande i stambok och framtagning av härstamningsbevis, får ej överskrida den faktiska hanteringskostnaden.

Dessa regler är fastställda av Växa Sverige 2014-12-19

Dessa regler är godkända av Jordbruksverket 2016-01-08